

DISERTACIJOS

P. NAUJOKAITIS

Per tarybinio gyvenimo laikotarpį Lietuvos mokykloje tarybinė pedagogika buvo intensyviai skleidžiama ir toliau vystoma. Lygiagrečiai augo pedagogikos, psichologijos, logikos ir gretimų sričių mokslo darbuotojų skaičius. Jei pirmoji kandidatinė disertacija buvo paruošta 1949 m. (V. Kviklio „Tarybinės mokyklos higienos pagrindų taikymas pokariniame Lietuvos TSR mokyklų atstatyme“), pirmoji daktarinė — 1967 m. (J. Laužiko „Mokinių valios ugdymo bruožai“), tai, baigdami 1968 m., turime 79 disertacijas, kuriose vienokiu ar kitokiu aspektu nagrinėjamos pedagogikos ir psichologijos mokslinės problemos.

Pedagoginiams moksliniams kadrams augti daug padėjo Maskvos ir Leningrado aukštosios mokyklos bei mokslo įstaigos, kurių mokslo darbuotojams vadovaujant apginta bemaž 40 disertacijų. 1960 m. prie Vilniaus Valstybinio V. Kapsuko universiteto įsteigta pedagogikos ir psichologijos mokslų aspirantūra su teise suteikti joje mokslinius laipsnius. Tai sudarė ypač palankias sąlygas moksliniams kadrams sparčiau augti.

Žemiau pateikiamas disertacijų sąrašas, kuriame pažymima disertanto pavardė, disertacijos pavadinimas (tema), gynimo metai ir mokslo ar mokymo įstaigos, kurioje disertacija ginta, pavadinimas. Disertacijų originalai yra tų įstaigų bibliotekose, o autoreferatai — tose bibliotekose, kurios gauna privalomąją egzempliorių.

PEDAGOGIKOS MOKSLŲ DAKTARO

1. Laužikas J., **Mokinių valios ugdymo bruožai**,— 1967 m. Vilniaus Valst. V. Kapsuko universitete.

PEDAGOGIKOS MOKSLŲ KANDIDATO

1. Aprijaskytė-Valdšteinienė R., **Lietuvių studentų anglų kalbos tarimo pradiniam etape mokymas aukštojoje užsienio kalbų mokykloje**,— 1967 m. Maskvos I Valst. Moriso Torezo pedagoginiame užsienio kalbų institute.

2. Bakūnas V., **Fizinės kultūros Lietuvos Tarybų Socialistinėje Respublikoje istorija (1919—1956)**,— 1961 m. Leningrado P. Lesgafto kūno kultūros institute.

3. Balčytis B., **Antrojo laipsnio aritmetikos veiksmų mokymo metodika pradinės mokyklos žemesnėse klasėse**,— 1966 m. Leningrado Valst. A. Gerceno pedagoginiame institute.

4. Balčytis E., **Moksleivių muzikos suvokimo klausimai, remiantis šiuolaikinės muzikos kūriniais**,— 1968 m. TSRS PMA Bendrojo ir politechninio mokymo mokslinio tyrimo institute.

5. Bitinas B., **Individualus priėjimas, auklėjant religingus V—VIII klasių mokinius**,— 1966 m. Leningrado Valst. A. Gerceno pedagoginiame institute.

6. Budzinskis J., **Rašiniai septynmetėje mokykloje**,—1953 m. Vilniaus Valst. V. Kapsuko universitete.
7. Dobrovolskis B., **Išskiriamųjų sakinio dalių preliminarinio mokymo problema**,—1968 m. Vilniaus Valst. V. Kapsuko universitete.
8. Dregūnas V., **Apvalūs kūnai vidurinės politechninės mokyklos matematikos kurse**,—1965 m. Leningrado Valst. A. Gerceno pedagoginiame institute.
9. Dzenis V., **Vietos pasirinkimas taktiniame krepšininų ruošime ir mokymo metodika**,—1954 m. Leningrado P. Lesgafto kūno kultūros institute.
10. Fuks E., **Zodyninis darbas rusų kalbos morfologijos dėstymo procese mokyklose lietuvių dėstomąja kalba**,—1958 m. RTFSR PMA Moksliniame metodų tyrimo institute.
11. Galkytė H., **Pagrindinės VII—VIII klasių mokinių profesinio orientavimo problemos klasės vadovo darbo sistemoje**,—1966 m. RTFSR PMA Pedagogikos teorijos ir istorijos institute.
12. Garbačiauskienė M., **Apie skyrimo, kaip mąstymo proceso, ypatybes**,—1961 m. Leningrado Valst. A. Zdanovo universitete.
13. Gylienė M., **Lietuvių kalbos rašybos įgūdžių formavimas I—II klasėse**,—1968 m. Vilniaus Valst. V. Kapsuko universitete.
14. Grabauskienė A., **Jaunesniojo amžiaus mokinių žinių pritaikymas praktinėje veikloje (užklausinėje veikloje ir visuomenei naudingame darbe)**,—1962 m. Leningrado Valst. A. Gerceno pedagoginiame institute.
15. Gruzdys V., **Lietuvos bendrojo lavinimo mokykla socializmo statybos laikotarpiu (1945—1952 m.)**,—1966 m. Maskvos Valst. M. Lomonosovo universitete.
16. Gučas A., **Lietuvos psichologinės minties raida (XIX a. pabaiga ir XX a. pradžia)**,—1964 m. Vilniaus Valst. V. Kapsuko universitete.
17. Gučienė G., **Liaudies mįslių panaudojimas ikimokyklinio ir jaunesniojo mokyklinio amžiaus vaikų auklėjimui**,—1968 m. Vilniaus Valst. V. Kapsuko universitete.
18. Jacikevičius A., **Asociacijų ypatumai ir dinamika, įsisavinant antrąją kalbą (mąstymo negimtąja kalba vystymosi klausimu)**,—1960 m. Leningrado Valst. A. Zdanovo universitete.
19. Jakavičius V., **Žinių įsisavinimo efektyvinimo keliai darbo jaunimo mokykloje**,—1964 m. Leningrado Valst. A. Gerceno pedagoginiame institute.
20. Jakubauskienė L., **Taisyklingų grafinių įgūdžių formavimas, mokant rašto lietuviškos mokyklos I—III klasėse**,—1966 m. Vilniaus Valst. V. Kapsuko universitete.
21. Jefremenko N., **Mokytojo darbas, formuojant IV klasės mokinių sąvokų sudarymą**,—1953 m. Maskvos srities pedagoginiame institute.
22. Jovaiša L., **Profesinis orientavimas — sudėtinė mokomojo-auklėjamojo darbo dalis aštuonmetėje mokykloje**,—1964 m. RTFSR PMA Pedagogikos teorijos ir istorijos institute.
23. Kadžytė L., **Rašybos klaidų taisymas V—VIII klasėse (kitų rašybos mokymo darbų sistemoje)**,—1968 m. Vilniaus Valst. V. Kapsuko universitete.
24. Karčiauskienė M., **Aiškinamasis skaitymas Lietuvos mokyklose; idėjiniai pagrindai ir ryšys su gyvenimu (istoriniai tyrinėjimai)**,—1960 m. Leningrado Valst. A. Gerceno pedagoginiame institute.
25. Karvelis V., **Rankų darbų įtakos kėlimo būdai pagalbinės mokyklos mokinių protiniam vystymuisi koreguoti**,—1962 m. RTFSR PMA Defektologijos institute.
26. Kašys J., **Mokinių komunistinės pažiūros į žemės ūkio darbą auklėjimas (Lietuvos TSR kaimo aštuonmečių mokyklų patirtis)**,—1966 m. Maskvos Valst. V. Lenino pedagoginiame institute.
27. Kregždė S., **V—VII klasių vidurinės mokyklos mokinių eilėraščio suvokimas ir supratimas**,—1959 m. Kijevo Valst. T. Ševčenkos universitete.
28. Kuprienė B., **Apie fizinės kultūros ir sporto istoriją Lietuvoje (1919—1960)**,—1963 m. Maskvos Valst. centriniame V. Lenino ordino kūno kultūros institute.
29. Lapė J., **Kai kurie vaizdo formavimo lytėjimu ir regėjimu dėsniumi**,—1962 m. Leningrado Valst. A. Zdanovo universitete.
30. Laurinavičienė M., **Leksinis darbas rusų kalbos tekstų skaitymo procese mokyklų lietuvių dėstomąja kalba vyresnėse klasėse**,—1956 m. RTFSR PMA Moksliniame metodų tyrimo institute.
31. Laužikas J., **Pradinė mokykla Lietuvoje buržuazijos viešpatavimo periodu**,—1955 m. RTFSR PMA Pedagogikos teorijos ir istorijos institute.
32. Lyrovas V., **Lietuva TSRS ir užsienio socialistinių šalių spaudoje (tarybinės lituanistikos bibliografijos vystymosi klausimai)**,—1964 m. Maskvos Valst. bibliotekinių-kystės institute.
33. Lukauskas R., **Lengvosios atletikos rungčių optimalaus derinimo tyrimai jaunųjų daugiakovininkų mokyme ir treniruotėje**,—1967 m. Tartu Valst. universitete.
34. Matulionis J., **Aukštoji matematika (vadovėlis)**,—1960 m. Vilniaus Valst. V. Kapsuko universitete.
35. Mažulis F., **Rusų kalbos dalių dėstymo vyresnėse lietuviškų mokyklų klasėse specifika**,—1966 m. Vilniaus Valst. V. Kapsuko universitete.

36. Mikėnas V., **Darbinis mokymas Lietuvos pradinėje mokykloje 1918—1958 m.**,—1965 m. Vilniaus Valst. V. Kapsuko universitete.
37. Morkytė J., **Piešimo pradinėje mokykloje didaktiniai pagrindai ir auklėjamoji reikšmė**,—1959 m. Maskvos Valst. M. Lomonosovo universitete.
38. Normantas P., **Žemesnio atskyrio slidininkų lenktynininkų treniruotė sūtemose ir nakties sąlygomis**,—1955 m. Leningrado P. Lesgafto kūno kultūros institute.
39. Orobinskij M., **Buržuazinės Lietuvos fizinio auklėjimo teorija reakcinės ideologijos tarnyboje**,—1955 m. Leningrado P. Lesgafto kūno kultūros institute.
40. Palaima J., **Krepšinių iniciatyvos, savarankiškumo ir ryžtingumo vystymasis sportinės treniruotės procese**,—1962 m. Maskvos Valst. centriniame V. Lenino ordino kūno kultūros institute.
41. Paužaitė S., **Apie sensorinio ir motorinio laukų santykiavimą reguliavimo reakcijose**,—1965 m. Leningrado Valst. A. Ždanovo universitete.
42. Penkauskas A., **Regėjimo dirgiklių suvokimo tikslumas, kintant jų tankumui**,—1965 m. Vilniaus Valst. V. Kapsuko universitete.
43. Petraitytė J., **Astronomijos teorijos ir praktikos klausimų dėstymo analizė XX a. Vokietijos vidurinėse bendrojo lavinimo mokyklose**,—1963 m. Maskvos Valst. V. Lenino pedagoginiame institute.
44. Pilkauskas Z., **Lietuvos istorijos mokymo problemos Lietuvos TSR bendrojo lavinimo vidurinėje mokykloje**,—1967 m. TSRS PMA Bendrojo ir politechninio mokymo institute.
45. Raguošienė G., **Jaunesniojo ir vidutinio mokyklinio amžiaus vaikų užklausinio skaitymo problema buržuazijos valdymo laikotarpiu Lietuvoje (pedagoginiai pagrindai, lektūros šaltiniai ir mokyklų bibliotekos)**,—1965 m. Vilniaus Valst. V. Kapsuko universitete.
46. Rajeckas V., **Teigiamo požiūrio į humanitarinio ciklo dalykus ugdymas aukštesnėse klasėse (lietuviškoje vidurinėje bendrojo lavinimo mokykloje)**,—1963 m. Leningrado Valst. A. Gerceno pedagoginiame institute.
47. Savickytė V., **Lietuvos V. Lenino pionierių organizacijos susikūrimas ir veikla 1923—1957 metais**,—1964 m. Vilniaus Valst. V. Kapsuko universitete.
48. Simaška K., **Pedagoginiai ir metodiniai lietuviškų elementorių pagrindai (XIX a. pabaiga ir XX a. pradžia)**,—1964 m. Vilniaus Valst. V. Kapsuko universitete.
49. Sinkevičius K., **Masinių bibliotekų vystymasis Lietuvos Tarybų Socialistinėje respublikoje ir jų vadovavimo metodiniam darbui problemos**,—1964 m. Vilniaus Valst. V. Kapsuko universitete.
50. Stakionienė V., **Lietuvos mokyklų fizinio auklėjimo klausimu**,—1958 m. Maskvos Valst. centriniame V. Lenino ordino kūno kultūros institute.
51. Sernas V., **Rusų kalbos mokomieji ir rašomieji darbai lietuviškoje mokykloje (X klasės medžiaga)**,—1966 m. RTFSR PMA Bendrojo ir politechninio mokymo institute.
52. Timinskis B., **Gretinimo metodo taikymas rusų kalbos dėstyme mokykloje dėstomąja lietuvių kalba**,—1955 m. Vilniaus Valst. V. Kapsuko universitete.
53. Vaitkevičius J., **V—VIII klasių mokinių žinių vystymas naujų dalykų mokymosi procese**,—1962 m. Leningrado Valst. A. Gerceno pedagoginiame institute.
54. Valentinavičius V., **Eksperimentinės užduotys konstruoti paprasčiausius prietaisus ir modelius kaip fizikos mokymo metodas aštuonmetėje mokykloje**,—1964 m. Maskvos Valst. V. Lenino pedagoginiame institute.
55. Zukauskas K., **Bendrojo lavinimo mokykla Lietuvoje pirmosios buržuazinės-demokratinės revoliucijos laikotarpiu (1905—1907 m.)**,—1961 m. RTFSR PMA Pedagogikos teorijos ir istorijos institute.

FILOSOFIJOS MOKSLŲ DAKTARO

1. Plečkaitis R., **Filosofija Lietuvos mokyklose XVI—XVIII a.**,—1968 m. Vilniaus Valst. V. Kapsuko universitete.

FILOSOFIJOS MOKSLŲ KANDIDATO

1. Genzelis B., **Visuomeninės-filosofinės minties vystymasis Lietuvoje XIX a. antrojoje pusėje**,—1965 m. Vilniaus Valst. V. Kapsuko universitete.
2. Kazlauskas V., **Marksistinės visuomeninės-filosofinės minties raida Lietuvoje 1903—1919 m.**,—1968 m. Vilniaus Valst. V. Kapsuko universitete.
3. Plečkaitis R., **Scholastinė logika ir jos žlugimas Lietuvoje**,—1962 m. Vilniaus Valst. V. Kapsuko universitete.
4. Rickevičiūtė K., **Loginių sąvokų susidarymo problema**,—1962 m. Vilniaus Valst. V. Kapsuko universitete.
5. Vaitkūnas G., **Estetinės minties vystymosi Lietuvoje 1919—1940 socialiniai aspektai**,—1967 m. Vilniaus Valst. V. Kapsuko universitete.

FILOLOGIJOS MOKSLŲ KANDIDATO

1. Auryla V., **Vaikų literatūros Lietuvoje istorijos bruožai (iki 1919 m.)**,—1963 m. Vilniaus Valst. V. Kapsuko universitete.
2. Jokimaitienė P., **Lietuvių liaudies vaikų dainos**,—1968 m. Vilniaus Valst. V. Kapsuko universitete.

ISTORIJOS MOKSLŲ KANDIDATO

1. Baltinienė E., **Lietuvos Komunistų partijos veikla, keliant respublikos darbininkų kultūrinį-techninį lygį pirmaisiais komunizmo statybos metais (1959—1965 m.)**,—1966 m. Vilniaus Valst. V. Kapsuko universitete.
2. Bastienė V., **Lietuvos Komunistų partijos kova, auklėjant ir paruošiant respublikos mokytojų kadrus 1945—1953 m.**,—1967 m. Leningrado Valst. A. Zdanovo universitete.
3. Bendžius A., **Darbo žmonių kultūrinio lygio pakilimas Tarybų Lietuvoje 1940—1950 m.**,—1960 m. Vilniaus Valst. V. Kapsuko universitete.
4. Bernatavičienė J., **Lietuvos Komunistų partijos ideologinis-auklėjamasis darbas kolūkiečių tarpe 1956—1961 metų laikotarpiu**,—1965 m. Vilniaus Valst. V. Kapsuko universitete.
5. Jauniškis V., **Lietuvos Komunistų partijos veikla, komunistiškai auklėjant darbininkų klase (1959—1965 m.)**,—1964 m. Vilniaus Valst. V. Kapsuko universitete.
6. Kašauskienė V., **Lietuvos Komunistų partijos veikla, vystant liaudies švietimą respublikoje (1956—1961 m.)**,—1966 m. Vilniaus Valst. V. Kapsuko universitete.
7. Misiūnaitė E., **Lietuvos Komunistų partijos kova prieš buržuazinio nacionalizmo ir religinės pasaulėžiūros skiepijimą fašistinės Lietuvos mokykloje 1927—1940 m.**,—1968 m. Vilniaus Valst. V. Kapsuko universitete.
8. Stonienė V., **Lietuvių reikalų komisariato ir Lietuvos Tarybinės valdžios kultūrinė-švietimo veikla 1917—1919 m.**,—1965 m. Vilniaus Valst. V. Kapsuko universitete.
9. Sidlauskas A., **Švietimas Lietuvoje XVIII a. paskutiniame ketvirtyje**,—1962 m. LTSR MA Istorijos institute.
10. Zostautaitė P., **Vilniaus aukštosios mokyimo įstaigos socializmo statybos metais (1950—1953 m.)**,—1965 m. LTSR MA Istorijos institute.

BIOLOGIJOS MOKSLŲ KANDIDATO

1. Griniuvienė O., **Užklausinės skaitybos reikšmė žmogaus anatomijos, fiziologijos ir higienos mokymo procese**,—1968 m. Leningrado Valst. A. Gerceno pedagoginiame institute.
2. Ramutienė-Urickaja V., **Ikimokyklinio amžiaus vaikų fizinio išsivystymo, fizinio pajėgumo ir kai kurių funkcijų tyrimų duomenys**,—1967 m. Lietuvos TSR Sveikatos apsaugos ministerijos Eksperimentinės ir klinikinės medicinos mokslinio tyrimo institute.
3. Vaišvila Č., **Vidurinio mokyklinio amžiaus vaikų fizinio išsivystymo, fizinio pasiruošimo ir kai kurių vegetacinių funkcijų ypatumai bei jų tarpusavio ryšys**,—1968 m. Lietuvos TSR Sveikatos apsaugos ministerijos Eksperimentinės ir klinikinės medicinos mokslinio tyrimo institute.

MEDICINOS MOKSLŲ KANDIDATO

1. Andriulis E., **Kai kurios ikimokyklinio amžiaus vaikų augimo ir fizinio vystymosi ypatybės (pagal Vilniaus ir Kauno miestų vaikų darželių stebėjimų duomenis)**,—1965 m. Vilniaus Valst. V. Kapsuko universitete.
2. Kviklys V., **Tarybinės mokyklos higienos pagrindų taikymas pokariniame Lietuvos TSR mokyklų atstatyme**,—1949 m. Vilniaus Valst. V. Kapsuko universitete.

VVU

Kauno vakarinis fakultetas
Lietuvių k. ir literatūros katedra

Įteikta

1968 m. kovo mėn.

Mokslas / Metai	Metai																Iš viso
	1949	1953	1954	1955	1956	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	
1. Pedagogikos mokslų daktaro	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
2. Pedagogikos mokslų kandidato	—	2	1	4	1	2	2	3	3	5	3	8	5	8	3	5	55
3. Filosofijos mokslų daktaro	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
4. Filosofijos mokslų kandidato	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	1	—	1	1	5
5. Filologijos mokslų kandidato	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	2
6. Istorijos mokslų kandidato	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	3	2	1	1	10
7. Biologijos mokslų kandidato	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	3
8. Medicinos mokslų kandidato	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2
Iš viso...	1	2	1	4	1	2	2	4	3	8	4	9	10	10	7	11	79

P a s t a b a: Vilniuje gintos 38 disertacijos. Maskvoje — 21, Leningrade — 18, Kijeve — 1 ir Tartu — 1.

ДИССЕРТАЦИИ

II. НАУЕКАЙТИС

Резюме

В Советской Литве очень быстро растет число ученых по педагогике и по другим наукам, соприкасающимся с вопросами педагогики. До 1968 года защищено 79 диссертаций (1 докторская по педагогическим наукам и 1 докторская по философии; 55 кандидатских по педагогическим наукам, 5 кандидатских по философии, 2 — по филологическим наукам, 10 — по истории, 3 — по биологии и 2 — по медицине), в которых в том или ином аспекте рассматриваются вопросы педагогики, психологии, логики или вообще вопросы просвещения и образования. 38 диссертаций было защищено в Вильнюсе, 21 — в Москве, 18 — в Ленинграде, 1 — в Киеве и 1 — в Тарту.

THESES

P. NAUJOKAITIS

S u m m a r y

In Soviet Lithuania the number of scientific workers of pedagogy and other sciences related to it is rapidly growing. Till 1968, 79 theses were maintained (Doctor of Pedagogy — 1 and Doctor of Philosophy -- 1; candidates: 55 of Pedagogy, 5 of Philosophy, 2 of Philology, 10 of History, 3 of Biology and 2 of Medicine) in which different problems of pedagogy, psychology, logic and education were dealt with in one or another aspect. 38 theses were maintained in Vilnius, 21 in Moscow, 18 in Leningrad, 1 in Kyev and 1 in Tartu.